

Граждански форум ЕС-Русия
Общо събрание в София, България, 15 – 18 май, 2018

Позиция на членовете на Граждански форум „ЕС-Русия“ в подкрепа на българските граждански организации, ангажирани в борбата за върховенство на закона и защитаващи екологичната, демократична и социална справедливост и човешките права в Европейския съюз

Споделяме нарастващата тревога на гражданските организации, които се борят за екологичните, човешки и социални права и защитават демокрацията и върховенството на закона в България. Разтревожени сме от съществуващите демократични дефицити, които виждаме в натиска от политически и бизнес интереси, свързани с все по-консолидираната собственост на масовите медии и демократични институции, срещу критичните граждански гласове в България. Настояваме за изостряне на вниманието и за решителни мерки от страна на българските власти и европейските институции, в контекста на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз.

Конкретна причина за нашето притеснение са решения и действия от страна на българските власти, които позволяват бъдещо развитие в рамките на Национален парк Пирин, включително решение на Министерския съвет от 28.12.2017 г. за изменение на Плана за управление на Национален парк Пирин. Пирин е емблематична защитена територия, която попада под защитата на европейската мрежа от защитени територии Натура 2000, европейските директиви за опазване на природата, и е в списъка на световното природно наследство на ЮНЕСКО. Това решение разширява зоната за потенциално строителство до 48% от територията на Националния парк, като в тази територия е определена четири пъти по-голяма зона за развитие на ски писти и ски лифтове, за сметка на ендемичните гори в Натура 2000, които са хабитати от световно значение. Още по-тревожно е, че това се случва без осъществяване на стратегическа екологична оценка, която е задължителна, според европейските директиви.

Вече повече от четири месеца хиляди граждани от над 30 градове в България и Европа протестират срещу това решение на правителството. Подкрепяме техните протести и настояваме:

- Решение № 821 на българското правителство да бъде отменено; и
- реалният собственик (собственици) на компанията „Юлен“ АД, която е концесионер на ски зона Банско в Национален парк Пирин, да бъде обявен публично като първа стъпка на международен одит на концесията.

Приемаме съдържанието и стила на това правителствено решение като неприемлив акт на нарушение на българското и европейското законодателство. В контекста на горепосоченото, сме разтревожени, че Европейската комисия все

още показва твърде слаба подкрепа към усилията на българското общество и дори Европейският комисар Кармену Вела заключи, че няма нарушения по случая с Национален парк Пирин.

Случаят на Национален парк Пирин не е изолиран. Той е подобен на много други случаи в Европа, където краткосрочната финансова печалба на структури, близки до политическата власт, получават подкрепа от демократични институции, за сметка на екологичните, социални и човешки права и ценности на ЕС.

Враждебният отговор към критичните граждански гласове и дирижираният медиен натиск върху тях от страна на масовите медии и политически говорители с очевидни връзки с консолидирани бизнес и политически интереси, е причина за засилена тревога. Същите тактики на натиск и остракизъм, насочени срещу граждански гласове в защита на правата на човека и правата на жените през последните месеци, доведоха до оттегляне на подкрепата на българското правителство за ратификация на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие. Други прогресивни политики и постижения на членството на България в ЕС са поставени пред изпитание, като правата на гражданите да обжалват решения, свързани с инвестиционни намерения, които засягат околната среда и техния собствен живот и препитание.

Всичко това се случва в условия на подкопаване на свободата на словото и независимата журналистика, което се доказва от безпрецедентния скок на България към 111-то място в класацията на Репортери без граници. В същото време контролираните медийни издания разпространяват реч на омразата и нетолерантност към гражданското общество, докато получават финансиране от ЕС чрез българските институции.

Заради вкоренената корупция и парализирането на усилията на институциите в борбата с корупцията, особено по високите етажи на правителствените и политически кръгове, граждански експерти наблюдават изключително тревожна тенденция на превземане на държавата.

Тази ситуация изисква промени в Европейската политика. Когато икономиката се развива добре е необходимо да се гарантира, че икономическият прогрес може да върви ръка за ръка с най-високите стандарти за опазване на природата, защита на човешките и социалните права на Европейските граждани, гражданското участие във взимането на решенията и прозрачното управление на институции, които отговарят за интересите на гражданите.

Настояваме българските и европейските институции и политиците, отговорни за взимане на решения, да предприемат стъпки за осъществяване на нашите искания, за да подкрепят резултатите от проверката на Директива 92/43/ЕЕС (за запазването на природните местообитания и дивата флора и фауна). Те стигнаха

до заключението, че Директивата е подходяща за целта си и основният фокус в бъдеще трябва да бъде за нейното по-добро изпълнение. Време е да превърнем тези думи в действия!

Призоваваме институциите на Европейския съюз и правителствата на страните членки да:

- се ангажират по-активно с разпространението и защитата на своите собствени норми, свързани с демократичната, екологичната и социалната справедливост и върховенството на закона;
- гарантират чрез своите политики и институционални механизми, че тези норми получават еднакво, и по-голямо, уважение от своите институции от чисто икономическите приоритети, които доминират взимането на решения в момента;
- използват ресурсите и лостовете на европейските институции, за да наложат прозрачност и достъп до информация, гражданско участие и принципи за достъп до правосъдие, както и да укрепят принципите на Конвенцията за достъп до информация, участие на обществеността в процеса на взимане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда и на други инструменти, които служат за същата цел в рамките на ЕС;
- наложат по-строг контрол на задкулиското влияние на различни икономически интереси върху решения и действия на европейските институции;
- въведат проверки на използването на европейски фондове, за да предотвратят подкопаването на своите собствени европейски норми за екологични, демократични, социални и човешки права; и
- създадат независими механизми за финансиране, които защитават действията на независимото и критично гражданско общество, и журналистиката, която подпомага европейските принципи за равенство, демокрация, екологични и човешки права.

Подкрепяме инициативата на Европейската комисия да обвърже бъдещото европейско финансиране за страните членки с гарантирането на върховенството на закона и други принципи и ценности на ЕС.

ПОДПИСАЛИ:

Членове на Граждански форум „ЕС-Русия“ от Белгия, България, Германия, Италия, Нидерландия, Норвегия, Полша, Румъния, Русия и Унгария.